

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

3.9.2013

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ERÄIDEN MAA- JA PUUTARHATALOUESTA PERÄISIN OLEVIENTEN PÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISESTA

MTK-Lappi on perehtynyt asetusluonnokseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asetuksen tarkoituksena on suojella vesiä maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta. Katsomme, että asetuksen laajentaminen koskettamaan ilmaan kohdistuvien päästöjen rajoittamista ja fosforin käyttöä on tarpeetonta ja nämä kohdat tulee asetuksesta poistaa.

Asetusluonnoksessa esitetään sallitun lannan levityksajan lyhennystä voimassaolevaan asetukseen verrattuna. Katsomme, että päivämäärärajoitteista tulisi luopua kokonaan ja määrittää niiden sijaan olosuhteet, joissa lannan levittäminen ei ole sallittua. Myös poikkeukselliset sääolosuhteet sekä muut mahdolliset poikkeustilanteet tulee huomioida asetuksessa. Poikkeamisluvan saannin tulee olla mahdollista, jos viljelijästä riippumattomasta ylivoimaisesta esteestä johtuen asetuksen noudattaminen on mahdotonta. Paikallisella maaseutuelinkeinoviranomaisella tulee olla mahdollisuus poikkeamisluvan myöntämiseen.

Rajoitukset lannan levitykseen kaltevilla pelloilla tulevat aiheuttamaan käytännön ongelmia sekä tiloille että valvontoihin. Säännösten tulee olla sellaisia, että ne voidaan ymmärtää ja toteuttaa sekä valvoa. Esitämme, että typpilannoitteiden pintalevytys voisi olla kiellettyä pelloilla, joiden keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %. Lannan multaamisen määräajan tulee olla kaikilla lohkoilla 24 tuntia. Multaussyvytyden lisääminen tuottaa erityisiä ongelmia nurmien syyslevitykselle ja johtaa joka tapauksessa käytettävän kaluston ja samalla kustannusten kasvuun.

Asetusluonnoksessa esitetään typpilannoitteen määriin vähennyksiä nykytasosta. Katsomme, että lannoitetasojen tulee mahdollistaa runsaiden ja laadukkaiden satojen tuottamisen. Pohjavesialueille esitetylle kymmenen kilon typpimäärän alentamiselle ei nähdäksemme ole perustetta. Asetuksen käytännön toteutuksen kannalta lannan ravinnearvot tulee voida määrittää joko analyysi- tai taulukkoarvojen perusteella, ei näiden keskiarvona.

Katsomme, ettei eläinsuojien ja rakennelmien sijoittamisesta tule säätää tässä asetuksessa, vaan näiden säädösten tulee sijoittua ympäristönsuojelulainsäädäntöön.

Lantaloiden kattamisvaatimus liittyy typen ilmastovaikutuksiin, eikä näin ollen kuulu tämän asetuksen sisältöön. Jos tämä säädös kuitenkin asetukseen jää, tulee sen koskea ainoastaan uudisrakentamista. Vaatimus pysyvien ruokinta- ja juottopaikkojen kattamisesta ja pohjavaatimuksista tarvitsee tarkennuksen; mitä eläinlajeja ja eläinmääriä tämä koskee?

Lopuksi huomautamme, ettei asetusluonnoksen valmistelussa ole riittävässä määrin tutkittu säädösten kustannusvaikutuksia elinkeinolle. Muistutamme, että maatalouden kannattavuus on jo tällä hetkellä heikkoa, eikä uusien säädösten tule lisätä tiloille tarpeettomia kustannuksia. Toisaalta myöskään asetuksella saavutettavia hyötyjä ei ole valmistelussa arvioitu. Epäilemme, että saavutettavat hyödyt jäävät lisääntyviä kustannuksia pienemmiksi.

MTK-Lappi

Juhani Lampela
puheenjohtaja

Kaija Kinnunen
toiminnanjohtaja